

APLICATIU

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA
Codi	100352
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Optativa quart (Graus Història i Arqueologia)
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	Fac. Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Antoni Virgili Colet
Departament	Ciències Antiquitat i Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-147
Telèfon (*)	935868382
e-mail	Antoni.virgili@gmail .com
Horari d'atenció	Dimarts i dijous: 10-12

2. Equip docent

Nom professor/a	Antoni Virgili Colet
Departament	Ciències Antiquitat i Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-147
Telèfon (*)	935868382
e-mail	Antoni.virgili@gmail .com
Horari de tutories	Dimarts i dijous: 10-12

(Afegeu tants camps com sigui necessari)

() camps optatius*

3.- Prerequisits

Haver superat les assignatures de medieval del grau.
Específicament, cap.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Catalunya ateny el seu descabdellament com a realitat històrica amb personalitat pròpia a l'Edat Mitjana. A través de l'estudi de les aportacions historiogràfiques més importants s'exposaran les línies mestres de l'origen, consolidació i evolució dels territoris que conformen Catalunya, seguint l'evolució estructural i cojuntural que experimenta el poder polític i la societat i economia catalanes durant l'edat mitjana.

Els estudiants hauran de relacionar l'evolució del procés formatiu de Catalunya i els processos de feudalització i expansió territorial per conquesta amb el context general europeu.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE4. Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi de l'historiador. CE1. (CE: competències específiques ...)

Resultats d'aprenentatge

Emprar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la Història de la Catalunya medieval

Competència ...-CE5. Dominar els conceptes bàsics, diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.CE7.

Resultats d'aprenentatge

Evaluar críticament els diferents enfocaments actuals en l'estudi de la història de Catalunya.

Competència -CE11. Utilitzar els principals instruments informàtics i de gestió de dades i de la tecnologia de la informació i comunicació en general en el camp específic de les ciències històriques. CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

Analitzar dades històriques sobre història de Catalunya en els diferents suports materials.

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

1. Els orígens i la formació d'elles dinasties comtals. Guifré el Pilós i la Casa de Barcelona (segles VIII-X)

1.1. Visigots i àrabs

1.2. El domini carolingi: els comtats

1.3. Les relacions exteriors: Roma i Còrdova

1.4. La ruptura amb els francs

1.5. La possessió i explotació de la terra: aprisions i alous

1.6. L'església: monestirs i bisbats

2. Feudalització i expansió territorial (segles XI-XII)

- 2.1. Les revoltes de l'aristocràcia
- 2.2. El sotmetiment de la pagesia. La Pau i Treva de Déu
- 2.3. Els primers impulsos de la conquesta: els castells termenats; al-Andalus
- 2.4. El principat feudal. El comte de Barcelona. El dret i les institucions
- 2.5. Comtes de Barcelona i reis d'Aragó
- 2.6. El comtat de Barcelona i els comtats occitans

3. La “plenitud” catalana: la culminació de les conquestes. Les institucions. El comerç (segles XIII-XIV)

- 3.1. Les conquestes de Jaume I
- 3.2. Les conquestes de Pere II i Jaume II: Sicília i Sardenya
- 3.3. Guerra i diplomàcia al Mediterrani: el nord d'Àfrica; la Gran Companyia d'Orient
- 3.4. La xarxa de consolats: rutes i tècniques mercantils
- 3.5. Les institucions: Monarquia, Corts, Diputació del General, Municipis

4. Crisi i transformacions a la baixa edat mitjana (segles XIV-XV)

- 4.1. Conflictivitat política: revoltes aristocràtiques; Gènova, Castella
- 4.2. Col·lapse demogràfic i de la producció; retrocés comercial
- 4.3. L'entronització dels Trastàmara
- 4.4. El problema remença i les tensions urbanes
- 4.5. Crisi institucional i “Guerra Civil”. La Sentència Arbitral de Guadalupe
- 4.6. Cronologia i balanç

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Assistència a classes teòriques dirigides per el professor

Comentari de documents.
Realització de treballs sobre estats de la qüestió i de comentaris de documents.
Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	39	Analitzar críticament el passat medieval de Catalunya. Avaluar críticament els models historiogràfics de la Catalunya medieval (s.IX-XV)
Pràctiques		Comentaris de documents

Supervisades

Tutories	6	Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria. Orientacions per al treball de curs

Autònomes

Estudi personal	45	Descriure les transformacions de la societat des dels orígens medievals al s. XV.
Lectura de textos. Redacció de treballs. Recerca de informació	30	Apropar-se a la documentació escrita i arqueològica

bibliogràfica		

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

La matèria s'avaluarà mitjançant l'aplicació dels següents procediments:

1. Dues proves parcials: 60 % nota final
2. Realització de treballs, ressenyes, resums comentaris analítics sobre els textos i altres documents proposats (quadres, gràfics, mapes, imatges ...) i/o preparació de comentaris orals i seminaris: 40%

Es reavaluaran les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

Només es considerarà un alumne "no presentat" si ha lliurat menys del 40% de les evidències avaluables del total de l'assignatura.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Avaluació: 5%

Metodologia d'ensenyament - aprenentatge: proves escrites i revisió.	7	- Llegir i interpretar textos historiogràfics o documents originals i transcriure, resumir i
--	---	--

	2 hores per prova i 1,5 per revisió conjunta	<p>catalogar informació generada durant l'edat mitjana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Descriure les estructures socials i polítiques de l'Edat Mitjana. - Resoldre els problemes metodològics que planteja el maneig de les fonts historiogràfiques medievals. <p>- Comunicar oralment y per escrit en llengua pròpia.</p> <p>- Raonar críticament</p>

9- Bibliografia i enllaços web

Aventín, M., Salrach, J.M. Història medieval de Catalunya. Barcelona. Proa. 1998.

Batlle, Carme. L'expansió baixmedieval. Segles XIII-XV. Història de Catalunya, dirigida per P. Vilar, vol. III. Barcelona. 1987

Bolòs, J. Catalunya Medieval. Una aproximació al territori i a la societat a l'edat mitjana. 2000

Sabaté, Flocel. El territori de Catalunya medieval: percepció de l'espai i divisió territorial al llarg de l'edat mitjana.. Barcelona. Rafael Dalmau. 1997.

Salrach, J.M. vol. I en: Història dels Països Catalans. Ed. Edhasa, 1980

Salrach, J.M. El procés de feudalització (s,III-XII).Història de Catalunya,dir. P. Vilar,vol. 2 Barcelona. 1988.

Es donarà durant el curs bibliografia específica de cadascun dels blocs.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE